

Sygn. akt III CSK 5/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa S. H.
przeciwko D. K.
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna może zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli w sprawie: występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁸ § 1 k.p.c.). Wymienione kwalifikowane przesłanki wskazują, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione jedynie wtedy, gdy realizuje ona swą funkcję publicznoprawną, pozostawiając interes prywatny strony na drugim planie. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia.

Skarżąca jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołała art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, które zdaniem skarżącego sprowadza się do wątpliwości:

„ czy Sąd może rozpatrywać pod kątem rażącej niewdzięczności okoliczności, które miały miejsce po złożeniu oświadczenia o cofnięciu darowizny”.

Ponadto skarżąca powołała się na potrzebę wykładni przepisów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wskazując, że chodzi o kwalifikację poszczególnych zachowań stanowiących rażąca niewdzięczność, w tym, czy rażąca niewdzięczność to zachowania w stosunku do darczyńcy czy ewentualnie również w stosunku do syna darczyńcy.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest takie zagadnienie, które ma znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04).

Tak więc powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga nie tylko sformułowania tego zagadnienia i przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych i istotności zagadnienia z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, ale skarżący powinien nadto wykazać, że jego rozstrzygnięcie będzie

stanowiło *novum* o walorach kształtujących praktykę sądową a także będzie miało znaczenie dla rozstrzygnięcia danej sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r. II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r. I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r. II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Zagadnienie sformułowane przez skarżącą nie spełnia stawianych wymogów. Ponadto, wątpliwość skarżącej rozstrzygnął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 listopada 2004 r. III CK 601/03 stwierdzając, że każdy wypadek naganego zachowania się obdarowanego, który może być traktowany jako rażąca niewdzięczność, daje podstawę do odwołania darowizny. Wskazał, że chodzi tu również o fakty zachodzące do daty zamknięcia rozprawy, podlegające takiej kwalifikacji. Natomiast co do oświadczenia o odwołaniu darowizny w związku z tymi faktami, za takie oświadczenia można poczytać czynności procesowe podejmowane przez darczyńcę popierające powództwo i powołujące się na dalsze naganne czyny. Pogląd ten należy podzielić.

Brak też podstaw do przyjęcia, że art. 898 § 1 k.c. wymaga wykładni w zakresie sprecyzowania zachowań kwalifikowanych jako rażąca niewdzięczność. Nadzwyczaj bogate i łatwo dostępne orzecznictwo Sądu Najwyższego w wystarczający sposób wyłożyło zakres i znaczenie tego ustawowego zwrotu wskazując jednocześnie na potrzebę każdorazowego badania okoliczności konkretnej sprawy.

Zważywszy na powyższe, należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).